

Eläkelaitokset ja vastuullinen sijoittaminen

Jaakko Kiander
Eläketurvakeskus

Eläkelaitosten yhteiskuntavastuu

- Lakisääteinen tehtävä
- Eläkeratkaisut
- Eläkkeiden maksaminen
- Kustannustehokas toiminta
- Eläkevarojen sijoittaminen
 - Tuottavasti
 - Turvaavasti
 - Vastuullisesti



”Tuottavasti ja turvaavasti”

- Vakavaraisuussäätely ja yhteisvastuu
- Hallittu riskinotto
- Hajautus
- Track record



Vastuullinen sijoittaminen

- Sitoutuminen normeihin
- YK/PRI: Principles of Responsible Investment
 - Sijoituskohteet noudattavat YK:n Global Compact-periaatteita ja normeja (ihmisoikeudet, työelämäoikeudet,...)
 - Kriteerinä voi olla myös YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG) tukeminen
 - Lisäksi yleistä, että ei sijoiteta tupakkaan, kivihiileen tai aseisiin
 - ESG: vastuullisuutta tarkastellaan eri näkökulmista
 - Ympäristö (E)
 - Sosiaalinen vastuu (S)
 - Hyvä hallintotapa (G)

Miten tavoitteiden mukaisia kohteita valitaan?

- Palveluntarjoajat raportoivat sijoituskohteista (listatut osakkeet, korkosijoitukset)
- Sijoituskohteita valittaessa käytettävissä on ulkopuolisten arvioitsijoiden tuottamaa informaatiota sijoituskohteiden vastuullisuudesta ja vastuullisuusluokituksia
 - Esim. MSCI tarjoaa ESG-vertailuindeksin
 - Heikon luokituksen yritykseen sijoittaminen voi edellyttää tarkempaa ennakkoselvitystä
 - Tällä hetkellä kehitetään ilmastokriteereihin liittyvää raportointia (TCFD, Task Force on Climate-related Financial Disclosures)

Yrityksiin vaikuttaminen

- Suuret instituutio-omistajat voivat pitää suoraa yhteyttä kohdeyritysten johtoon ja vaikuttaa hallitusten kokoonpanoon
- Lisäksi suuret omistajat käyttävät merkittävää äänivaltaa yhtiökokouksissa
- Pyrkimyksenä vaikuttaa ennakoivasti yritysten strategiaan siten, että niiden toiminta on vastuullisuustavoitteiden mukaista (aktiivinen omistajuus)
- Käytännössä suomalaiset eläkesijoittajat voivat parhaiten vaikuttaa suomalaisiin yrityksiin, missä ne ovat merkittäviä omistajia

Entä jos ongelmia ilmenee?

- Sijoituskohteita on paljon, ja kaikki eivät aina toimi vastuullisesti
- Sijoittajan vaihtoehtoina joko sijoituksen myynti tai vaikuttamisprosessi
- Suuret sijoittajat voivat yleensä vaikuttaa sijoituskohteisiin
 - Ongelmien ilmetessä kysytään yhtiön johdolta, miten ongelmat aiotaan ratkaista
 - Jos tahtoa vastuullisen ratkaisun löytymiseen ei ole, omistuksesta irrottaudutaan
 - Vaikuttamisprosesseista kerrotaan yritysraporteissa

Kansainvälinen vaikuttamisyhteistyö

- Suomalaiset eläkelaitokset voivat toimia yhteistyössä muiden maiden suurten instituutiosijoittajien kanssa ja vaikuttaa siten myös ulkomaisiin suuryrityksiin
 - Nordic Engagement Cooperation: mukana suuria pohjoismaisia eläkevakuuttajia
 - Vuonna 2018 verkostolla oli käynnissä 7 vaikuttamisprosessia (ympäristö- ja ihmisoikeuskysymykset, kohteena mm. tekstiiliteollisuus)

Ilmastotavoitteet ja sijoittajan vastuu



Hiilijalanjälki

- Sijoitussalkkujen hiilijalanjäljen seuraaminen on yleistynyt
- Palveluntarjoajat (esim. Carbon Disclosure Project) tuottavat arvioita osake- ja yrityslainasalkkujen hiilijalanjäljestä (mittarina CO₂-tonnit/liikevaihto (milj. euroa))
- Vastuulliset sijoittajat voivat asettaa tavoitteeksi sijoitussalkkunsa hiilijalanjäljen asteittaisen supistumisen (x % vuodessa) osana vastuullisen sijoittamisen periaatteita
- Suurin osa listayhtiöistä raportoi toimintansa GHG-päästöistä
- Suurilla sijoittajilla kansainvälinen Climate Action 100+ -yhteistyö

Kiinteistöt

- Eläkelaitokset ovat merkittäviä kiinteistösijoittajia
- Kiinteistöt ja asuminen ovat merkittäviä CO₂-lähteitä, mutta ympäristötehokkuutta voidaan parantaa teknologian avulla
- Kiinteistösalkkujen energiankulutusta ja hiilijalanjälkeä seurataan ja sille asetetaan tavoitteita
- Uudisrakentamisessa ja korjausrakentamisessa tavoitellaan parempaa energiatehokkuutta
- Kiinteistöissä voidaan hyödyntää myös uusiutuvaa energiaa esim. aurinkopaneelien avulla

Onko kaikki hyvin?

- Vastuullisuus on viime vuosina noussut tärkeään asemaan sijoittajien ja yritysten tavoitteissa ja toiminnassa
- Raportointi ja seuranta onnistuvat suurten yhtiöiden kohdalla
- Palveluntarjoajat ja rahastoyhtiöt tarjoavat yhä enemmän ESG-luokiteltuja kohteita
- Merkittävä osa sijoituksista kohdistuu kuitenkin pienempiin yrityksiin (esim. private equity) tai rahastoihin, joiden kohdalla raportointiedellytykset ovat heikommät
- Eettiset ongelmat ovat vaikeita ja erityisen vaikeita julkisesti toimiville instituutiosijoittajille, joihin kohdistuu ristiriitaisia odotuksia

KIITOS MIELENKIINNOSTA

